

RESEARCH
NO 3

Institut za
evropske poslove

STAV GRAĐANA SRBIJE PREMA EVROPSKOJ UNIJI

ISTRAŽIVANJE JAVNOG MNJENJA

MART 2017.

Institut za
evropske poslove

UVOD

Cilj istraživanja: politička opredeljenost građana Srbije.

Metoda sakupljanja podataka je bila CATI - kompjuterski podržano anketiranje putem telefona (Computer Aided Telephone Interviewing) je istraživački postupak u kom računar asistira anketarima prilikom anketiranja, birajući brojeve telefonskog imenika Republike Srbije slučajnim putem.

Softver za unos podataka: WARP IT, profesionalni licencirani program za istraživanje tržišta sa velikim opsegom mogućnosti prilikom postavljanja projekta.

Softver za analizu podataka: SPSS

Uzorački okvir: populacija punoletnih građana republike Srbije (bez Kosova i Metohije)

Veličina uzorka: 1204 ispitanika

Vreme realizacije: 10.03 - 17.03.2017. godine

Kontrola: ponovljenim intervjuom na 20% anketiranih lica vršena kontrola verodostojnosti odgovora

Poststratifikacija: rađena radi eliminacije neodgovora usled odbijanja intervjua

Uzoračka greška: 1,23% za incidencu 5%

Objašnjenje čitanja tabela:

Primer tabele ukrštanja pola sa odgovorom na pitanje koji kao ponuđene modalitete ima "da" i "ne".

	Muški	Ženski
Da	24,0%	26,3%
Ne	76,0%	73,7%
Total	100,0%	100,0%

U redu se nalazi naziv odgovarajućeg modaliteta koji predstavlja demografsko obeležje. U koloni se nalaze modaliteti odgovora na pitanje iz istraživanja.

Tabela se čita po koloni, zbir je 100%, što predstavlja rezultat za subpopulaciju muškaraca (zbir 100% odgovora "da" i "ne" za muškarce).

SOCIODEMOGRAFSKE I SOCIOEKONOMSKE KARAKTERISTIKE ISPITANIKA

Veličina uzorka: 1204		%
Pol	Muški	48.2
	Ženski	51.8
Godine starosti	18-29	18.5
	30-44	24.6
	45-59	27.0
	60+	29.9
Obrazovni status*	Bez škole, nezavršena osnovna škola i osnovna škola, srednja II i III godine	52.1
	Srednja četvorogodišnja škola, gimnazija i specijalizacija	31.0
	Viša škola, fakultet +	16.9
Region	Beograd	21.8
	Vojvodina	28.3
	Zapadna Srbija sa Šumadijom	28.6
	Istočna Srbija	21.3

Tabela 1

*kod ukrštanja varijabli kategorija „bez škole, nezavršena osnovna škola i osnovna škola, srednja II i III godine“ predstavlja kategoriju „osnovna škola“, a kategorija „srednja četvorogodišnja škola, gimnazija i specijalizacija“ predstavlja kategoriju „srednja škola“.

POLITIČKA OPREDELJENOST

Više od polovine građana podržava članstvo Srbije u EU, 39% ima suprotan stav, a 5% je neodlučnih. Ulazak u EU u većoj meri podžavaju žene, stariji od 60 godina, kao i visokoobrazovani građani.

43% ispitanika smatra da o pregovorima Srbije i EU dobija dovoljno informacija, 51% daje suprotan odgovor, dok je 6% neutralnih. Među građanima koji smatraju da ne dobijaju informacija više je muškaraca, građana srednjeg i visokog obrazovanja, dok sa porastom godina starosti njihov broj opada.

U 60,2% slučajeva Vlada Srbije je ta od koje ispitanici dobijaju informacije o pregovorima Srbije i EU. 13% navodi pregovarački tim, dok se svaki deseti građanin informiše preko medija. Nevladine organizacije izvor su informisanja za 7,6%, EU za 7%, dok ostali odgovori beleže frekvenciju manju od 1%. 61,9% građana smatra da je posao Vlade Srbije da informiše građane o pregovorima Srbije i EU, 17,6% navodi pregovarački tim, 8,1% EU, 6,9% nevladine organizacije, 2,2% medije.

Za 62% Srbija ima koristi od saradnje sa EU i sa porastom stepena obrazovanja raste broj građana koji dele ovaj stav. Suprotan stav zastupa nešto manje od trećine ispitanika, dok je 7% neodlučnih.

Najveća korist koju Srbija ima od saradnje sa EU ogleda se u novčanoj pomoći u izgradnji puteva, škola i bolnica (30,2%), nešto manje od petine navodi da je EU najveći ekonomski partner Srbije, za 17,8% korist se ogleda u pomoći u izgradnji institucija i podsticanju reformi, 16,4% mišljenja je da EU pozitivno utiče na standard, dok svaki deseti ispitanik navodi da EU održava mir u regionu i povećava bezbednost građana. Ostali odgovori beleže frekvencije ispod 2%.

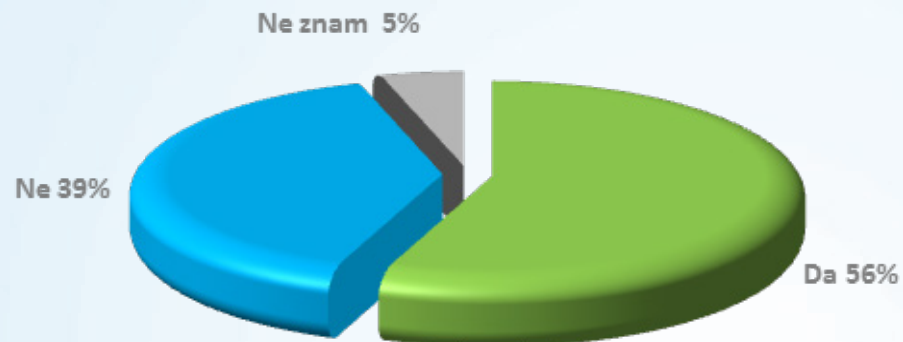
Za 46,8% realna alternativa EU je Rusija. 30,9% smatra da Srbija ni sa kim ne treba da se udružuje, 5,7% navodi Kinu, dok odgovor na ovo pitanje ne zna 5,5%. 3,3% je onih koji smatraju da EU nema alternativu, dok se Amerika javlja u 2,5%. Ostali odgovori beleže frekvenciju manju od 2%.

Aleksandar Vučić u nešto manje od 70% slučajeva prepoznat je kao političar koji podržava bliže odnose Srbije i EU. Svaki deseti građanin ne zna odgovor na ovo pitanje, dok se sa učestalošću u rasponu od 1% do 5% pominju Vuk Jeremić, Čedomir Jovanović, Saša Janković i Ivica Dačić.

93% navodi da ni oni ni neko njima blizak nisu imali korist od EU, dok potvrđan odgovor daje 6% građana.

Ukoliko bi sutra bio referendum o članstvu Srbije u EU 14% je onih koji ne bi glasali uopšte, 8% neodlučnih, protiv bi glasalo 30%, a za 48%. Podrška EU veća je među ženama, visokoobrazovanim ispitanicima, dok sa porastom godina starosti raste broj građana koji podržavaju ulazak Srbije u EU.

DA LI PODRŽAVATE ČLANSTVO SRBIJE U EU(%)? TOTAL UZORAK

UKRŠTANJE CILJNE GRUPE SA PITANJEM: “DA LI PODRŽAVATE ČLANSTVO SRBIJE U EU?” NAPOMENA: CRVENIM SU OZNAČENI STATISTIČKI ZNAČAJNI PODACI

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet +	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Da	52.9%	58.5%	47.1%	53.4%	53.2%	65.6%	55.5%	54.2%	60.3%	56.3%	55.5%	52.9%	57.8%
Ne	44.3%	34.9%	46.6%	42.9%	42.5%	29.4%	38.1%	43.4%	35.8%	37.8%	40.3%	40.5%	39.5%
Ne znam	2.8%	6.6%	6.3%	3.7%	4.3%	5.0%	6.4%	2.4%	3.9%	5.9%	4.2%	6.6%	2.6%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

DA LI SMATRATE DA DOBIJATE DOVOLJNO INFORMACIJA U VEZI SA PREGOVORIMA SRBIJE I EVROPSKE UNIJE? (%)
TOTAL UZORAK

UKRŠTANJE CILJNE GRUPE SA PITANJEM: “DA LI SMATRATE DA DOBIJATE DOVOLJNO INFORMACIJA U VEZI SA PREGOVORIMA SRBIJE I EVROPSKE UNIJE?”
NAPOMENA: CRVENIM SU OZNAČENI STATISTIČKI ZNAČAJNI PODACI

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet +	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Da	41.0%	44.5%	34.1%	41.6%	42.2%	49.7%	46.1%	38.2%	40.9%	43.1%	43.3%	44.4%	40.7%
Ne	54.3%	48.2%	61.4%	53.0%	50.5%	43.6%	45.5%	57.8%	56.7%	49.3%	53.2%	47.9%	53.8%
Ne znam	4.7%	7.4%	4.5%	5.4%	7.4%	6.7%	8.5%	4.0%	2.5%	7.6%	3.4%	7.8%	5.5%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

OD KOGA DOBIJATE INFORMACIJE U VEZI SA PREGOVORIMA SRBIJE I EU? (%) TOTAL UZORAK

Ostalo: svi po malo; sa svih strana; sa faksa; poznanici su angažovani u politici; iz naroda.

UKRŠTANJE CILJNE GRUPE SA PITANJEM: “OD KOGA DOBIJATE INFORMACIJE U VEZI SA PREGOVORIMA SRBIJE I EU?” NAPOMENA: CRVENIM SU OZNAČENI STATISTIČKI ZNAČAJNI PODACI

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet +	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Vlade Srbije	60.1%	60.3%	57.2%	61.2%	57.3%	63.1%	65.0%	55.9%	52.3%	60.2%	51.1%	63.8%	65.0%
Pregovaračkog tima	14.9%	12.0%	7.6%	12.9%	15.2%	14.8%	10.4%	16.4%	17.6%	13.6%	14.0%	11.8%	13.9%
Nevladinih organizacija	7.7%	7.5%	15.7%	7.7%	7.7%	4.0%	5.3%	11.5%	8.3%	8.0%	12.4%	5.5%	5.0%
Evropske unije	7.6%	6.5%	9.7%	9.8%	6.6%	4.2%	6.0%	7.7%	8.9%	7.5%	6.6%	7.2%	6.7%
Ostalo	.7%	1.1%	.8%	.4%	2.1%	.4%	.9%	.3%	2.2%	.8%	.6%	1.6%	.9%
Ne znam	.7%	1.1%	.8%	1.2%	.4%	1.2%	1.3%	.3%	.7%	1.4%	1.2%	.4%	.5%
Mediji	8.3%	11.4%	8.2%	6.7%	10.8%	12.3%	11.1%	7.8%	10.1%	8.6%	14.0%	9.8%	8.0%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

ČIJI JE POSAO DA VAS VIŠE INFORMIŠE O PREGOVORIMA SRBIJE I EU?(%)
PODUZORAK ISPITANIKA KOJI SMATRAJU DA NE DOBIJAJU DOVOLJNO INFORMACIJA U VEZI SA PREGOVORIMA SRBIJE I EU
MOGUĆNOST VIŠESTRUKIH ODGOVORA. PRIKAZ NA 100%.

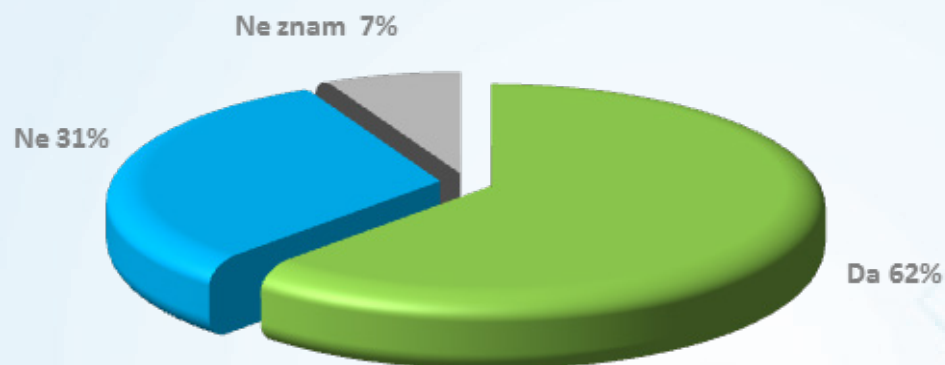

Ostalo: predsednik; ministarstvo informisanja; analitičari; svi; političari; ničiji; ministar inostranih poslova; lokalna samouprava; akademija nauka, obrazovani ljudi.

UKRŠTANJE CILJNE GRUPE SA PITANJEM: “ČIJI JE POSAO DA VAS VIŠE INFORMIŠE O PREGOVORIMA SRBIJE I EU?”
NAPOMENA: CRVENIM SU OZNAČENI STATISTIČKI ZNAČAJNI PODACI

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet +	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Vlade Srbije	58.7%	65.5%	62.5%	60.9%	63.5%	60.8%	66.2%	58.7%	58.1%	65.1%	56.1%	61.2%	64.7%
Pregovaračkog tima	17.3%	18.0%	11.7%	20.0%	17.3%	20.5%	16.2%	17.0%	21.6%	16.9%	21.4%	15.0%	16.7%
Nevladinih organizacija	7.2%	6.5%	7.2%	7.9%	6.5%	6.0%	4.7%	8.4%	8.9%	4.7%	10.0%	8.7%	4.8%
Evropske unije	9.3%	6.7%	12.7%	8.0%	4.5%	7.8%	7.7%	8.6%	8.1%	7.1%	8.7%	11.2%	6.5%
Ostalo	1.7%	.5%	1.4%	.8%	1.8%	.6%	.5%	1.7%	1.7%	.9%	1.5%	.5%	1.5%
Mediji	3.2%	1.1%	2.7%	1.0%	3.3%	1.9%	2.1%	2.7%	1.5%	3.6%	1.1%	1.3%	2.5%
Ne znam	2.6%	1.7%	1.8%	1.4%	3.0%	2.3%	2.5%	2.9%	0.0%	1.7%	1.3%	2.1%	3.3%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

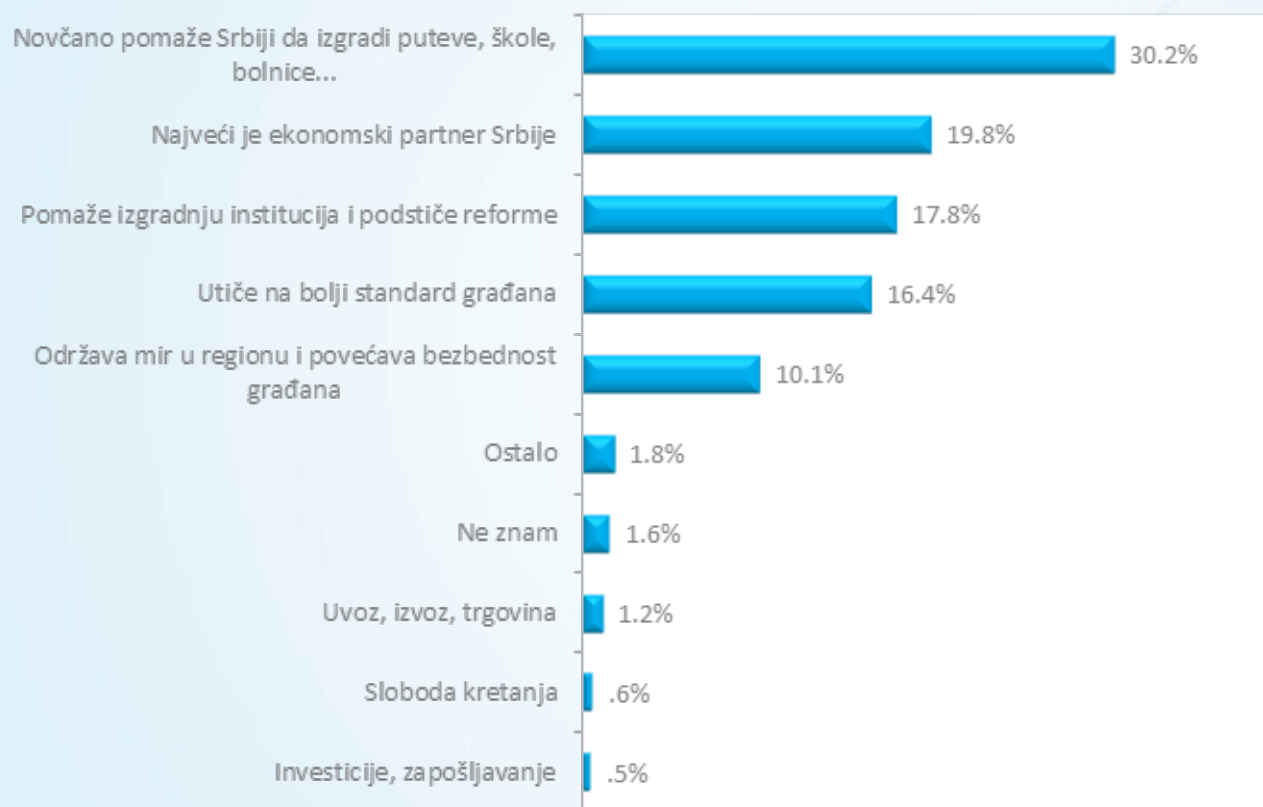
DA LI SRBIJA IMA KORISTI OD SARADNJE SA EVROPSKOM UNIJOM ? TOTAL UZORAK

UKRŠTANJE CILJNE GRUPE SA PITANJEM: „DA LI SRBIJA IMA KORISTI OD SARADNJE SA EVROPSKOM UNIJOM?“ NAPOMENA: CRVENIM SU OZNACENI STATISTIČKI ZNAČAJNI PODACI

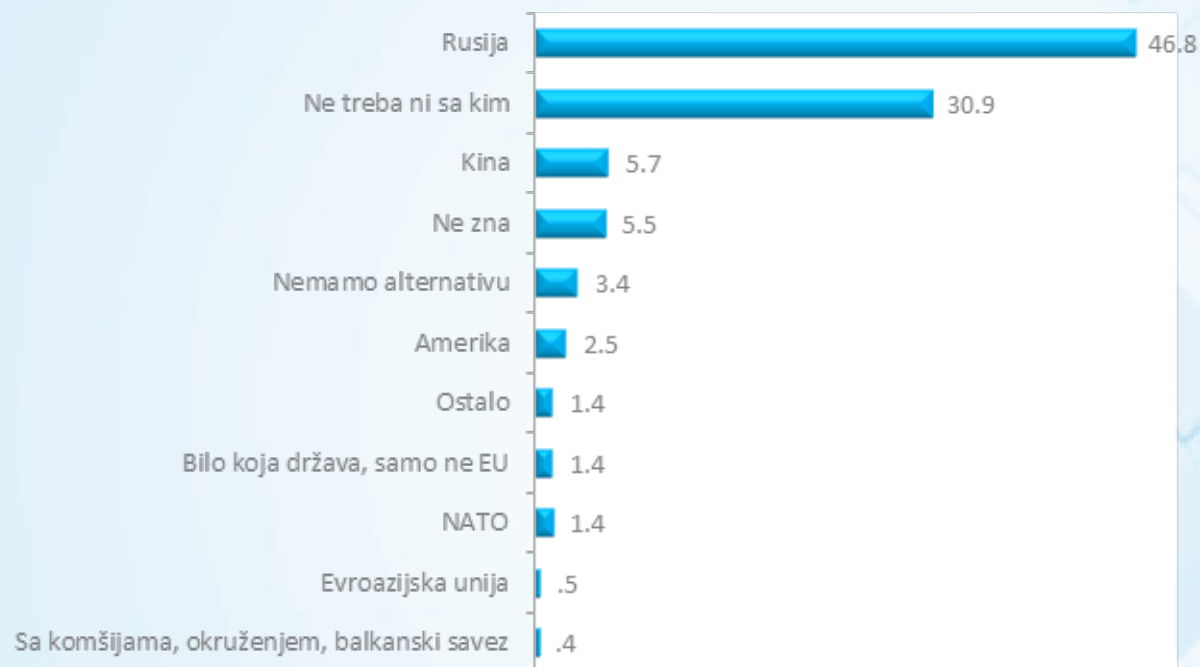
	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet +	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Da	63.4%	60.6%	57.6%	61.5%	60.4%	66.1%	59.2%	61.9%	70.6%	63.5%	63.9%	59.1%	60.9%
Ne	30.0%	31.6%	34.8%	32.1%	33.7%	24.7%	31.7%	33.0%	24.0%	26.8%	30.4%	33.9%	32.8%
Ne znam	6.6%	7.9%	7.6%	6.4%	5.8%	9.2%	9.1%	5.1%	5.4%	9.7%	5.7%	7.0%	6.4%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

KOJE KORISTI SRBIJA IMA OD SARADNJE SA EVROPSKOM UNIJOM? (%)
PODUZORAK ISPITANIKA KOJI SMATRAJU DA SRBIJA IMA KORISTI OD SARADNJE SA EVROPSKOM UNIJOM.
MOGUĆNOST VISESTRUKIH ODGOVORA. PRIKAZ NA 100%.

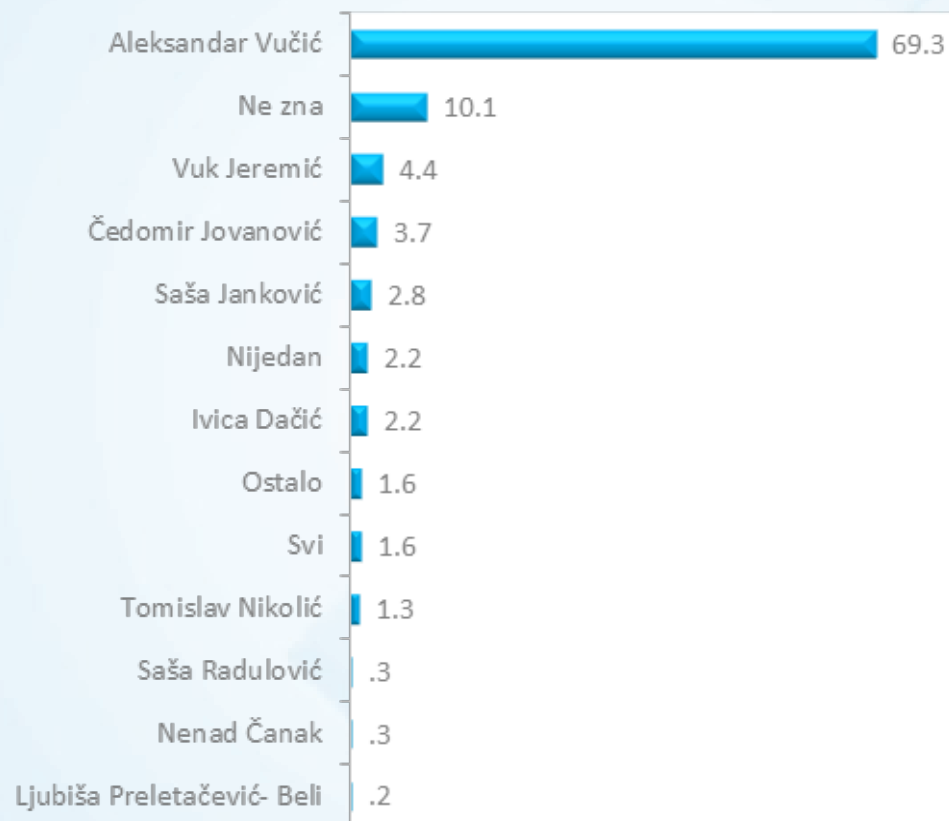
Ostalo: radi na uređivanju zakona i ekoloških pitanja; veći je gubitak; kroz zakone i poštovanje ljudskih prava; kulturološke koristi; nasa politicka shvatanja bez ucenjivanja; uvođenje reda u razne oblasti života; dubina misli, bezbednost, ekologija, lepo ponašanje; pristup fondovima (3x); da nema granica ne bi bilo gubitaka finansijskih; smatraju nas malo ozbiljnijim; političari imaju korist; nikakve; pitanje koliko i šta bi koristilo; utiče na veću uređenost zemlje po ugledu na zapadne zemlje; Pomoć mladima; ujedinjenje; treba se uvažiti građansko pitanje; politička podrška; da uredi zakon; vladavina prava; pojedini imaju korist, ne cela Srbija; lični interesi određenih ljudi, ali ne i građana.

KOJA JE REALNA ALTERNATIVA ČLANSTVU SRBIJE U EVROPSKOJ UNIJI? (%) TOTAL UZORAK

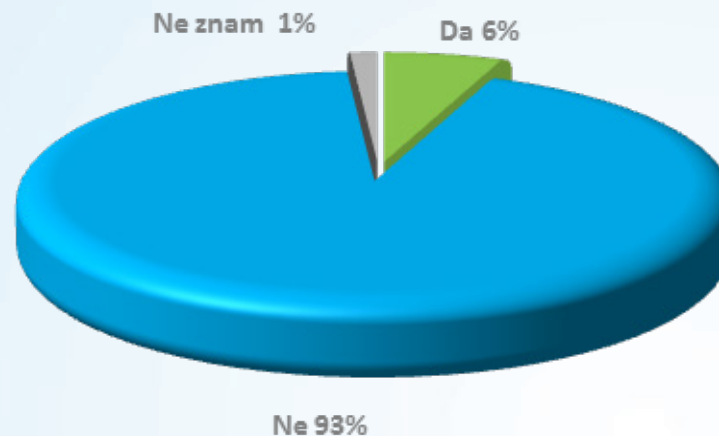
Ostalo: Ostalo: Švajcarska (3X); Indija; neke africke zemlje; sa juga s nekim; da sa svima saradujemo, ali da se ne učlanjujemo; formirati novo kao nesvrstanih u vreme SFRJ (2x); da budemo neutralni; Nemačka; Japan; ugovor a ne članstvo; ne uci u nijedan savez, ali imati dobre odnose sa svima; neka evropska zemlja; tako da se ne ugrožavaju nacionalni interesi; balans mora biti sa nekim zemljama; Norveški model.

KOJI POLITIČAR U SRBIJI PODRŽAVA BLIŽE ODNOS SA EVROPSKOM UNIJOM? (%) TOTAL UZORAK

Ostalo: Vulin; svi sem trenutne vlasti; Rasim Ljajić (2x); više njih; liberali; Jadranka Joksimović; Boris Tadić; svi osim Dveri i radikala (2x); Žarko Spasojević; svi sem Radulovića i Jankovića; opozicija; Nenad Popović-srpska narodna partija; Šutanovac; Tanja Mišćević.

DA LI STE VI, ILI NEKO VAMA BLIZAK, IMALI KORISTI OD POMOĆI EVROPSKE UNIJE SRBIJI? (%)
TOTAL UZORAK

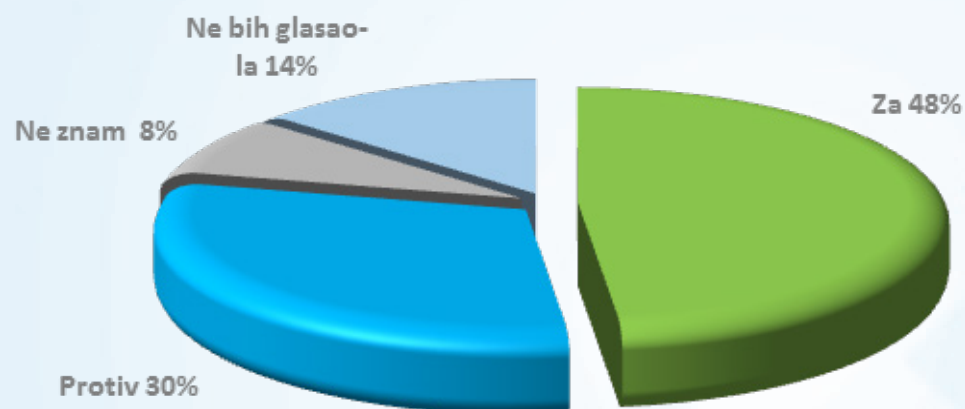

UKRŠTANJE CILJNE GRUPE SA PITANJEM: “DA LI STE VI, ILI NEKO VAMA BLIZAK, IMALI KORISTI OD POMOĆI EVROPSKE UNIJE SRBIJI?”

NAPOMENA: CRVENIM SU OZNAČENI STATISTIČKI ZNAČAJNI PODACI

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet +	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Da	7.1%	4.8%	8.0%	6.1%	4.6%	5.6%	4.8%	6.2%	8.8%	7.3%	6.5%	5.4%	4.7%
Ne	91.6%	93.9%	91.5%	91.2%	94.2%	93.3%	93.2%	93.6%	89.7%	89.7%	93.2%	93.4%	94.5%
Ne znam	1.4%	1.3%	.4%	2.7%	1.2%	1.1%	2.1%	.3%	1.5%	2.9%	.4%	1.2%	.9%
Total	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%	100.0%

KAKO BISTE GLASALI UKOLIKO BI SUTRA BIO REFERENDUM O ČLANSTVU SRBIJE U EVROPSKOJ UNIJI? (%) TOTAL UZORAK

UKRŠTANJE CILJNE GRUPE SA PITANJEM: “KAKO BISTE GLASALI UKOLIKO BI SUTRA BIO REFERENDUM O ČLANSTVU SRBIJE U EVROPSKOJ UNIJI?”

NAPOMENA: CRVENIM SU OZNAČENI STATISTIČKI ZNAČAJNI PODACI

	Muški	Ženski	18-29	30-44	45-59	60+	Osnovna škola	Srednja škola	Viša škola, fakultet +	Vojvodina	Beograd	Istočna i Južna Srbija	Zapadna Srbija sa Šumadijom
Da	7.1%	4.8%	8.0%	6.1%	4.6%	5.6%	4.8%	6.2%	8.8%	7.3%	6.5%	5.4%	4.7%
Ne	91.6%	93.9%	91.5%	91.2%	94.2%	93.3%	93.2%	93.6%	89.7%	89.7%	93.2%	93.4%	94.5%
Ne znam	1.4%	1.3%	.4%	2.7%	1.2%	1.1%	2.1%	.3%	1.5%	2.9%	.4%	1.2%	.9%
Total	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

HVALA NA PAŽNJI.

Institut za
evropske poslove

IZDAVAČ:

INSTITUT ZA EVROPSKE POSLOVE
DVADESETSEDMOG MARTA 25A, BEOGRAD, SRBIJA

✉ OFFICE@IEA.RS,
🏠 WWW.IEA.RS

BEOGRAD
MART 2017. GODINE